

MINDSZENTI LAP

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . . . 4 Korona
Fél évre . . . . . 2 Korona
Negyed évre . . . . . 1 Korona

VEGYES TARTALMU HETILAP MEGJELEN VASÁRNAP

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyílt-téri közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl

Munkás viszonyaink.

II.

Mult vasárnapi cikkem során néhány szóval rámutattam arra a szomorú egyoldalúságra, mely a helyi viszonyokat leginkább jellemzi.

Megigérttem, ki fogom fejteni rendkívüli hátrányait azon téves fölfogásnak, mintha a mindszei férfi-munkás csupán a kubikból volna kénytelen megélni, a nő munkája pedig éppen fölöslegesnek lenne tartható.

Udvariassági szempontból is illő, hogy elsősorban a nőkkel foglalkozunk.

Távol áll tőlem, eszemágában sincs, hogy én a munkás osztálynak fehércselédjét renyhe, dologtalan népek tartanám. Szó sincs róla!

Azt mondja ugyan a közmondás: „Aki szép asszonyt akar tartani, nem szabad azt dologra bajtani,“ — de hát ez a közmondás a mindszei szegény asszonyokra aligha nyerhet alkalmazást.

Tudvalévő dolog, hogy a családnak munkára képes nőtagjai is hozzájárulnak a kenyérkeresethez, a háztartás vezetése pedig kizárólag reájuk hárul. A gyermeknevelés nagy gondjairól itt ne is szóljunk.

Kiveszi a részét leány és asszony a mezei munkából is kukoriczakupálás, gyűjtés, marokverés, cséplés idejében. Jóságtenyésztés, házi dolog mind a nő munkája. Az asszony takarékosága, ügyessége, tisztaság- és rendszeretete képezi alapját a család boldogulásának.

En azonban még a nő munkaerejét mind e tennivalókkal kimerítve korántsem látom. Sok minden olyan szép és hasznos foglalkozás akad még, a miket a családnak nőtagjai kedvvel és haszonnal üzhetnek. Ezek a dolgok azonban a mindszeiek előtt jobban ismeretlenek.

En magam is fel tudnám sorolni e foglalkozás-nemeknek egész tömegét, e helyütt azonban átadom a szót egy kedves, szép asszonynak: Dr. Bérczi Gyulánának, a ki ugyancsak e dolgok

fölsőt gondolkozván, „a nő munkaerejének hasznosításáról“ az itt következő okos, lelkes cikket küldte be e lapok szerkesztőségéhez.

*

Nehéz az élet! nehéz a megélhetés! Ezt halljuk szüntelen szegénytől, gazdától, művelt és tanulatlan emberektől egyaránt.

Egyik arany-hegyek után futkos, másik föld után éhes, harmadik kíváncsi; mind másban keresi boldogulását, más az ideálja.

Ma, midőn már a nőknek is kenyérkereső, családfenntartó szerepet juttat a megélhetés nehézsége, igen sok szó esik annak helyes, vagy helytelen volta felől, vajjon tért engedjenek-e a férfiak a kenyérkereset munkájában a nőknek? Igénybe véteszenek-e a női kezek minden kereseti ágban? vagy maradjon a nő továbbra is az a kedves élő csecse-becse a háznál, mint volt régebben, nem törődve mással, mint férjének, gyermekeinek ápolásával, házának rendben tartásával?

Kétségtelen, nemzetgazdasági szempontból tekintve, nagy előnyére vált az erős, szívós magyar fajnak, hogy a magyar férfiak asszonyaikat mindig a legnagyobb kényelemben tartották, soha munkára nem szoritották, mert statisztikailag be van bizonyítva, hogy ott, hol a nők nehéz férfi munkát végeznek, erős, szívós nemzetség nem származhatik, s az ilyen faj mindinkább gyengül, satnyul, elveszti ellenálló képességét.

A magyar paraszt, főleg a mi vidékünkön, büszkén emlegeti, hogy jól tudja, hogy egy nemzet sem tartja asszonyait oly kényen-kedven, mint a magyar. Ok így látták apáiktól, s bár a mostani viszonyok között megerősítésükbe kerül a család fenntartása, azért az asszony munkaerejét csak ritkán hívják segítségül a kenyérkeresethez.

De fordult a világ! A fokozott igények folytán most már *kell*, hogy igénybe vétessek a nő munkássága, a nő munka-ereje.

Hogy azonban eme munkásság helyes irányba terelődjen és mindamellett megmaradhatson a magyar nő ama piedesztálon, melyre őt az ősök gyöngédsége emelte: hogy mégis erős nemzedéket nevelhessen, erre akarok cikkem folyamán rátérni.

Nagy, igen nagy darab földet bejártam, sok országban megfigyeltem a nők szorgalmi fokát, háziasságát és mindig párhuzamot vontam a mi vidékünk asszonyai s a látottak között.

Fájdalom, arra a meggyőződésre jöttem, hogy vidékünk asszonyai sem szorgalom, sem háziasság tekintetében nem állják ki a versenyt a látottakkal.

Hiszen a falvakon keresztül utazva, azonnal azt a megjegyzést teszi az idegen: „Hát ezeknek az asszonyoknak semmi dolguk, hogy így csapatokba verődve ülnek a házak előtt? hol a napon, hol az árnyékban, amint az időjárás megkívánja!“

Bizony éles szemű idegen, neked igazad van. Ezeknek az asszonyoknak semmi dolguk, mert nem keresnek maguknak. Néznének csak széjjel házuk tájékán, vagy gyermekeiken, akadna biz' itt is, ott is tenni való, de beléjük van nevelve a semmittevés; szemeik nem veszik észre a hiányokat; haszontalan tere-ferével töltik az időt; sőt egyik-másik a férjétől hallott szociális tanok buzgó apostola.

De ne illessük csupán őket váddal. Ők csak részben tehetnek róla, hogy szegénységükben férjüknek, családjuknak segédkezet nem nyújthatnak a kenyérkereset munkájában, tudatlanok arra, hogy e téspedésből önmaguktól fölocsudjanak.

Némi vád illeti e tekintetben az intelligens vezető hölgyeket, a kik azt hitték, hogy pár év előtt a megye székhelyén rendezett, messze földről hozott házi ipari kézmű kiállításával eleget tettek kötelességüknek, holott azt a szegény munkás osztály számára hozzá férhetővé nem tették s így kiállításuk kitűzött célját el nem érhetette. Az ily kiállítás célja az, hogy a nép látva, mily szépek és hasznosak ama dolgok, mily szép árt kapnak a

kiállítók egyik-másik tárgyért, ők is kedvet kapjanak hasonlókat készíteni.

Az ily kiállítások fő hibája, hogy belépti díjat fizettetnek és nem elég a kiállítás, mert az ott látottakat nem sajátíthatja el pusztán látásból a munkás asszony; gondoskodni kell, hogy módot nyujtsunk nekik a látottak megtanítására.

A mi vidékünkön abszolút nincs házi ipar. Pár év előtt ritkaság számba ment, aki a legegyszerűbb kézi munkát: a kötést, horgolást tudta.

Nézzük az érchegeység lakóit: mily remek csipke munkákat, keztyűket készítenek azok! Pedig nyáron azért épp úgy végzi a mezei munkákat az ottani nő, mint a mi lányaink egyenemlyike.

Nézzük a felsőmagyarországi tót nőket, akik szintén csipkeveréssel foglalkoznak, az erdélyi székelyek, a románok, szerbek gyönyörűen himeznek, a bosnyák asszonyok szőnyeget szőnek. A bolgár és román asszony maga szövő összes szükséges holmiját, kivárja, disziti ruházatát. A német asszony fon, köt, varr, suprikál, az egész család ruházatát kivétel nélkül maga varja.

A mi asszonyainknál ez ritkaság, mert varrónővel varratnak. Más vidéken mindent inkább kihasználnak, azt tartva: „jobb a sűrű krajcár, mint a ritka forint!“ Így a bányában a selyem tenyésztést nagyban üzik. Mily áldás ez a népre! mert a selyemgu-

bók beváltása ép abban az időben történik, mikor napszám nincs, az aratás ideje sem jött még el. Jóformán gyermekek tisztítják, etetik a hernyókat; ők szedeg az eperfalévelet s alig 5-6 heti fáradság után 25-30., sőt 40 frtot is kapnak a selyem gubókért.

Nálunk szüntelen nyomorról, éhező családokról hall az ember. Nem is csoda! Hiszen a mai szűk viszonyok között egy munkás ember nem képes nyáron át annyit keresni, a mennyi 5-6 tagból álló családjának elegendő legyen. Ma a gazdasági gépekkel mind inkább helyettesítik a térfi munkás kezeket, a nők pedig abszolút szükség nem lesz.

Ezért nem szabad a nőknek kicsinyelniük a munkát, legyen az bármi, amivel pénzt kereshetnek. Gondoljuk el, mily óriási összeg megy külföldre himzésért, a mi pedig itthon maradhatna, mert a mi munkás asszonyaink is elsajátítanak s gyakorlat után ép oly tökélyre vihetnék, mint a swájeciak.

Nagy feladat vár tehát a vármegye hölgyeire, hogy a parlagon heverő női munkaerőt tökélesítsék. Önöknek, hölgyeim, jutott a feladat, hogy a nép leányait, asszonyait finomabb kézimunkákra tanítsák. Ne várjunk kezdeményezést semmi felsőbbeségtől. Van annak elég baja! A kedvezményezést tegyük sajátunkká, hogy a szegény nép kihasználhassa azt az óriási munkaerőt, mely a női kezekben van letéve.

Közgyűlés.

Községünk képviselő-testülete az elmúlt héten kétszer is tartott közgyűlést.

Az első, 10 községi képviselő kérelmére, f. hó 20-án tartatott s egyetlen tárgya a községbáznál alkalmazott fizetési napdíjas alkalmaztatásának megszüntetése volt.

Heves szóharcz után a képviselő-testület a napdíjas alkalmaztatását megszüntette.

A második közgyűlés iránt, mely folyó hó 24-én tartatott meg s melynek tárgya a községen keresztül vonuló átkelési szakaszokon létesítendő műút ügyében intézkedés volt, nagy érdeklődés nyilvánult.

A községi képviselők majdnem teljes számmal jelentek meg s már a gyűlés megnyitása előtt nagy élénkséggel tárgyalták az ügyet.

Az ülés lefolyásáról a következőkben számolunk be:

Tóth Mihály bíró 10 órakor megnyitja az ülést s üdvözli a nagyszámmal megjelent képviselőket.

Pap Akos főjegyző előterjeszti, hogy a rendkívüli közgyűlés egybehívását az Első Magyar Aszfaltipar Részvény-Társaság egy ajánlata tette szükségessé, mely ajánlja, hogy a létesítendő műút makadam aszfalttal építtessék ki. A kérdés, mely fölött a képviselő testületnek határoznia kell, az, hogy makadam aszfalttal, avagy a már régebben elhatározott félcoczká köburkolattal legyen-e a műút kiépítve.

Erre megindult a vita.

Elsőnek Hadsz Juda szólalt fel. Teljesen lehetetlennek tartja az aszfalttal leendő kiépítéshez hozzá szólni, amennyiben azt sem tudja, mennyibe kerülne, nincs róla költségvetés. S miután meg van győződve, hogy sokkal többbe kerülne, mint a félcoczká köburkolat s szerinte az aszfalt

TÁRCZA.

Mr. Juffly az énektanár.

Gyerekkoromban sok rossz fát tettem a tűzre. Atyám nem tudta, hogy mit kezdjen velem. Egyszer játékközben a kis nővéremet az ablakon keresztül kidobtam az utcára. Jephnek ugyan semmi baja sem történt, mert néger szolgánk, k az utcán állt és mindent látott, elkapta őt, de atyám úgy megharagudott rám, hogy még aznap egy bostoni nevelőintézetbe küldött.

Az intézetbe csupa szigorú tanár volt, kik közül kettő mindjárt az első napon felpófozott; csak egy jó, öreg ember volt, Mr. Juffly, az énektanár. És éppen ezt az öreg Jufflyt bántották legjobban a növendékek. Különben különös figura volt: sovány, beesett arcú, hosszú, hegyesrőt szakálla és sörény-haja olyan furcsa volt, hogy valahányszor az osztályba lépett, a rakoncátlan fiúk elkezdtek nevetni. O már megszokta és nem törődött vele. Recsegő hangján mekegni kezdett, mire az egész osztály utána énekelt, ez alatt pedig sokat szenvedett szegény a papirgolyóktól és zsemlelővegektől.

Természetes, hogy én tulttettem valamennyi társamon. A mikor énekeltek, én voltam az, a ki hangosan, hamisan kezdtem énekelni. Ez fájt Jufflynak legjobban, mert az öreg zeneértőnek képzelte magát. En szoktam óra előtt a székét csirizzel

bekenni, minek folytán ő a székekkel együtt kelt fel. O a többieket megbüntette, sarogba állította és letérdeltette, engem azonban sohasem büntetett meg, hanem a szememre hányta a rosszaságomat, és kért, hogy javuljak meg, én megígértem azt neki sokszor.

De már másnap én, kit a büszkeség is sarkalt, hogy társaim mint vezért követnek mindenben, új csintalanságon törttem a fejem. Szőgét vertem a fogasba, és mikor ő rácsapta a kalapját, az menten átlukadt. Sohasem felejttem el azt a szomorú tekintetet, melylyel az öreg Juffly kilyukadt kalapját nézte. Akkor is nagyon megbáttam amit tettem, és a saját s az osztálytársaim filléreiből összegyűjtöttem egy kalap árát, és másnap egy új kalapot küldtünk a szegény énektanár lakására. A jó öreg ur úgy örült ennek és úgy meg volt hatva, hogy mikor másnap az osztályba jött órát adni, a szemei könnyeztek.

A másik órán újra kieszeltem valamit. Hirtelen szörnyen jajgatni kezdtem, és a szívemhez szoritottam a kezem. O iszonyuan megrémült, mert azt hitte, hogy szivgörcsöm vannak. En pedig fetrengtem a földön és ordítottam, mintha legalább is nyuztak volna. A jó Juffly gyorsan kigombolta a ruhámat, vizért küldött, azután dörzsölni kezdte a tagjaimat, mikor a hánomhoz ért, én csiklandós természetű lévén, hirtelen nevetni kezdtem. O eleinte azt hitte, hogy epileptikus rohamaim vannak, de mikor látta, hogy az egész osztály nevet, tudta, hogy bolonddá tettük,

és igen mérges lett. De most sem büntetett meg, hanem csak megintet és kért, hogy javuljunk meg.

De már a következő órán, mikor az énektanár sovány ujjával ütni kezdte a taktust a „My little horse“ énekhez, egy kakas szaladt ki a padok alól. A másik pillanatban ugyanonnan egy macska ugrott ki. A jó, őszhaju énekes megrémülve nézte az örült hajszát, a mit ez a két fenevad véghez vitt. Csaknem megmeredt az ijedtségtől, az osztály pedig szörnyű ordítózással ugrált a padokon, úgy, hogy az egész kép hasonlított egy boszorkányszombathoz. Mikor az állatokat megfogták és az osztály lecsendesedett, az öreg énektanár reszkette, halkán így szólt hozzám fordulva:

— Te haszontalan kölyök, már újra rendetlenkedel. Vigyáz magadra! Még ez egyszer megbocsájtok, de ha még egyszer ilyesmi történik, pórul jársz.

Egy hétig megembereltem magam, de azután újra csak folytattam mesterségem. Emlékszem, mennyire megijedt az öreg Juffly, mikor egyszer egy pisztolyt elsütöttem a pad alatt. Az osztály nagyszerűen mulatott.

Azután elfürészelttem a szek lábait, hogy szegény a földre esett; gummi-fecskendővel vizet locsoltam szét az osztályban, mire óriási sikoltozás támadt; majd kámfort hintettem szét, hogy valamenyien tüszögünk; ellenbandát szerveztem, melynek feladata volt a taktusból kijönni, és büszke voltam arra, hogy sohasem ismét-

nem jobb, sőt rosszabb, csak szebb, mint a kőburkolat, ő nem hajlandó az aszfalttal leendő kiépítésbe belemenni. Indítványozza, hogy maradjon a közgyűlés a kőburkolat mellett.

Korom Gáspár ellenvéleményen van Háászszal, ő az aszfalt burkolatot nemcsak szebbnek, de jobbnak is tartja a kőburkolatnál. S ha a községnek 7500 frttal többé is kerülne az aszfalttal leendő kiépítés, ezen többlet megtérülne azzal, hogy míg a kőburkolatnál 3 évi, az aszfaltnál 10 évi jóállás biztosíthatnák, de meg ez utóbbinak fentartási költsége is jóval kevesebbe jön. Indítványozza, hogy a közgyűlés az aszfalt-építést fogadja el.

Schönfeld Márton Háász indítványát pártolja. Ő is kizártnak tartja az aszfalttal leendő kiépítéshez érdemileg hozzájárulni, mert nem tudni, az mennyibe jön, míg a kőburkolat költségei ismeretesekek. De ellene van az aszfaltnak az okon is, mert akkor az utépítés ismét elhalasztatik.

Wimmer Károly az aszfalt-burkolattal való kiépítést szintén jobbnak és szebbnek tartja a kőburkolatnál. De mivel kész költségvetés nincs benyújtva, azon indítványt teszi, hogy a képviselő-testület csak elvileg járuljon az aszfalttal leendő kiépítéshez.

Schönfeld Márton készséggel hozzájárulna Wimmer indítványához, de attól tart, hogy az által a munkálatok ismét évekig húzódnak el.

Wimmer Károly méltányolja Schönfeld Márton aggályát, indítványát tehát visszavonja.

E szerint a közgyűlés Háász Juda indítványát fogadta el, ugyanis a *miutnak félkoczká kőburkolattal való kiépítése mellett maradt.*

Egyébb tárgy nem lévén, Tóth Mihály bíró a közgyűlést bezárja.

teltem valamit kétszer, mindig voltak eredeti ötleteim. Az öreg Juffly azonban mindig megbocsátott.

Egyszer zsineget feszítettem ki a padok között, mire az öreg elvágódott, és kifocizotta a lábát. Szívszorogva néztem, a mint két társam fölemelte Jufflyt és egy kocsiába ültették. Emlékszem, hogy két éjjelen át nem tudtam aludni a lelkiismereti furdalások miatt. Es hogy szepgtem, mikor felhivatott Juffly a lakására,

Az öreg az ágyban feküdt és gyenge hangján magához szólított.

— Hát nem akarsz megjavulni, te gyerek? azt akarod, hogy meghaljak?

Keservesen bögttem.

— No hát ne sirj. Nem szép ugyan, hogy visszaélsz a helyzetteddel.

— En nem éltem vissza a helyzettel, bögttem.

— Hiszen te ott voltál, hallodtad, mikor azt mondtam a földrajz-tanárnak, hogy az igazgató számár. Téged nem vettelek észre, de tudtam, hogy derék gyerek vagy és nem árulsz el.

Megigérttem, hogy senkinek sem szólok soha ez életben, mire az öreg Juffly felemelkedve az ágyában, megfogta a kezemet és így szólt:

— Te vagy a legkedvesebb tanítványom.

Hugh Warrwick.

VEGYESEK.

Kirándulás.

„Megnyilt végre az arany kalitka, ki repült a madárka.“ Ezen mondásra emlékeztetett folyó hó 22-én a mindszenti tanulók kirándulása Pusztaszerre.

Fejtörés volt ez eleinte, vajon nem lesz-e hosszú az ut, vajon kibírja-e a gyermek?

Mindez azonban feleslegesnek bizonyult, mert a tanulók már hajnalban felkeltették szülőiket, hogy megyek Pusztaszerre. Örült, lelkesedett, hisz most azon helyre megy, a hol meg fogja látni „Arpád apánkat“, a kiről tanító bácsija oly szép dolgokat beszélt.

Nem is volt panasz rájuk. Egész uton énekeltek, sőt mikor pihenő adatott nekik, azt is a virág utáni szaladgálással töltötték. A természet kifogyhatatlan szép azurja a gyermeket is kiragadja a mindennapiságból, szívét, lelkét megnemesítve.

A beltelki tanítók vezetése alatt körülbelül 80 pár fiu és 42 pár leány indult Mindszentről Magyarország 1000 éves fennállásának emlékéért megünnepelni Pusztaszerre. Déli 12 órakor már diszsorokban állottak „Arpád“ szobra előtt, s felhangzott az „Isten áld meg a magyart.“

Gelsy Péter hazafias lelkesítő beszédet tartott a tanulóknak. Ezután megkoszorúzták „Arpád“ emlékéért. A tanulók pedig osztályonként felváltva szavalták el a szebbnél szebb hazafias költeményeket. A dalárdát szintén a felváltott osztályok szolgáltatták. Végül az ünnepély befejezésül a „Szózat“ hangzott fel.

Béres Albert ur pusztaszeri tanító lobogó alatt jött növendékeivel s az ünnepély végeztével „Isten hozott szomszéd pajtások“ köszöntéssel üdvözöltek.

A tanuló sereg azután szét oszlott ebédelni, játszani, futkosni stb.

A menet délután 3 órakor indult hazafelé sok szép tapasztalattal, a haza iránti szeretettel és lelkesedéssel.

Almában pedig még mindég ott volt a nagy Arpád szobra előtt szavalva:

Magyar vagyok, magyar!!

Dobos Gém.

— **A helybeli „Iparosok és Kereskedők Köre“** megalakulása óta a 9. évi rendes közgyűlést f. évi janus hó 4-én (Pünkösöd másod napján) d. u. 3 órakor tartja a kör helyiségében, melyre a kör összes tagjai ez uton is meghivatnak.

Nevezett kör, a mely céljához képest leginkább hivatott arra is, hogy községünkben a társadalmi életet fentartsa, ezen közgyűlésén mondja ki újabb 3 évre terjedő megalakulását, mit annyival is inkább óhajtunk magunk részéről is, hogy az ország-szerte megindult ipari és kereskedelmi ügyek fejlesztésére vonatkozó mozgalomban e kör elnöksége is részt óhajt venni; sőt — ugy hisszük — erre vonatkozó tervzetét legközelebb közölni is fogja a tagokkal. Óhajtandó volna tehát, ha — különösen az iparosok és kereskedők, a legnagyobb, sőt lehetőleg teljes számmal lépnének be a tagok közé, mert — tudjuk — hogy az ipari és kereskedelmi ügyekben

az ip. és ker. kamaránál az egyesek ügyében is eljárjon. A fent jelzett közgyűlésen olyan iparosok és kereskedők is megjelenhetnek, kik még nem tagjai a körnek. Ha valamelyik tag olyan ügyet óhajt tárgyaltatni a közgyűlésen, a mely az alapszabály szerinti tárgysorozatba nincs felvéve úgy azt a közgyűlés előtt 3 nappal az elnöknel írásban be kell nyújtani.

— **Örgróf ur.** Pallavicini Sándor örgróf ur és neje pusztaszeri kastélyokban időznek egy hét óta. Aldozó csütörtökön községünkben időztek s jelen voltak a nagymiséen. 28-án távoznak el Pusztaszer-ről.

— **Megyegyülés.** Csongrádvármegye törvényhatósága f. hó 28 án tartja tavaszi rendes közgyűlést, melyen bennünket közelebbről érdeklő ügy nem fordul elő.

— **Helyettesítés.** Muhoray Sándor szegvári községi fogalmazó állásától fegyelmi uton felfüggesztetvén, hivatali teendőinek ideiglenes ellátásáról kell a községnek gondoskodni. A járási főszolgabíró a helyettesítés ügyében e hó 31-ére hitta össze Szegvár község képviselő testületének közgyűlését.

— **Felfüggesztett tisztviselő.** Tózsér Géza helybeli községi állatorvost a járási főszolgabíró ur hivatalától felfüggesztette. Az állatorvosi teendők ideiglenes végzésével az előjáróság Szóbi Lipót dr. községi orvost bizta meg.

— **Aliatbetegségek.** Mint értesülünk Teés községben, Eszes Mátyás ottani nagybirtokos gazdaságában a sertésvész, Mágócsón, Károlyi Imre gróf uradalomban pedig a lépfene állati betegségek léptek föl.

— **Tilalom.** Többszörös panaszok merülvén fel a miatt, hogy egyesek a közutak épsége ellen az utárkok megrongálásával, legeltetéssel, fák kivágásával stb. nagyobb mérvű kincágásokat követnek el, az ellenőrző hatóság utasította az összes utkaparókat, hogy az ilyen vagy hasonló cselekményeket megbüntetés végett a főszolgabíró hivatalhoz mindenkor jelentsek be.

— **Hymen.** Löffler Ferencz ur Mindszentről jegyet váltott Büchler Juliska kisasszonynyal, Büchler Gábor ur kedves unokahugával Szegeden. Gratulálunk!

— **Halálozás.** Flodung József, a budapesti jezsuiták rendházának tagja, az országszerte ismert s községünkben is megfordult misszionárius a mult szombaton, élete 55 ik évében a fővárosban elhunyt.

— **Közigazgatási bizottság.** A vármegyei közigazgatási bizottság f. hó 23-án tartotta meg e havi rendes ülését, Vadnay Andor dr. főispán elnöklésével.

A gyűlésen Csató Zsigmond dr. alispán első sorban is jelentést tett arról, hogy a kereskedelemügyi miniszter a vármegye hozzájárulását az államépítészeti hivatal fentartásához, a mostani két éves ciklusban évi 4200—4000 koronában álla-

pitotta meg, tehát a vármegye jogos és indokolt előterjesztése daczára, évi 1600—1600 koronával többbe, mint a mennyit a megye eddig e ozimen fizetett.

Jelezte ezuttal az alispán, hogy — miután eddig a megye híjába kérte a kormánytól akár az államépítészeti hivatal, akár e hivatal egy kirendeltségének Szentese helyezését, — ez okból az októberi megyegyűlés elé javaslatot fog terjeszteni egy megyei mérnöki hivatal felállítására tárgyában, mely hivatalhoz egy mérnök, egy műszaki rajzoló, az utibizottság és utkaparók tartoznának úgy, hogy az által a törvény rendelkezésének megfelelően történék a szervezés, tehát a miniszter az ez iránt hozandó határozattól a jóváhagyást meg sem tagadhatja. A bizottság ezt örvendetes helyesléssel vette tudomásul.

Tápé község azt kéri, hogy a belterületén átvonuló, mintegy 300 folyóméter szakaszt vegyék fel — mint átkelési közutba és egyuttal készségét fejezi ki arra, hogy kérelme teljesítése esetén ez átkelési szakasz műuttá kiépítéséhez hozzájárul 50 százalék költséggel. A véleményadásra felhívott államépítészeti hivatal a kérelmet nem tartotta teljesíthetőnek; a bizottság azonban, az alispáni határozati javaslatához képest teljesíthetőnek véli azt és mert az ügy a megyebizottság hatáskörébe tartozik, pártolón terjeszti azt a megyegyűlés elé.

Több szakreferáda után a gyűlés véget ért.

Köszönet nyilvánítás.

Fogadják mindazok, kik folyó évi május hó 18-án boldogult férjem elhalálzásának alkalmával úgy a részvét-nyilvánításuk, mint pedig a koszoru és a temetésen való megjelenésük által megmérhetetlen veszteségemet, illetve fájdalomat enyhíteni kívánták, ez uton is leghálásabb köszönetemet.

Mindszent, 1900. május hó 21-én.

Özv. Danioska Józsefné.

Egy büneset rejtélyei.

Mint a „Vásárhely és Vidéke“ írja, a szegedi börtön rabjai között nevezetes alak most Kis Lajos, a helybeli családi drámák egyikének hőse, akinek ozellájába a minap nagy szomorúságot vitt be a védőügyvédje.

Kis Lajos a vásárhelyi fiu azért a büneért ül, hogy az öreganyját, özv. Kis Jánosné homlokra lötte. Ez a vád van rajta, bár az unoka visszavonta a rendőség előtt tett beismerő vallomását és azóta görcsösen hangoztatja ártatlanságát.

A népelet borzalmainak olyan rejtélyeivel áll szemben itt is a bíróság, ami gondos kutatást és lélektani megfigyelést igényel. Mindjárt úgy kezdődött a dolog, hogy a homlokra lött öreg nagyanya a rajta elkövetett merényletet föl se jelentette. Csöndesen és panasztalanul feküdt sulyos sebében a tanyán négy napig. Végre mégis orvoshoz kellett bejönni a városba s itt meglátták az ismerősök a bekötött fejét és kitudódott a merénylet.

Az öreg asszony elejtete a szót, hogy az unokája, akivel együtt lakik, lött reá.

De mikor látta, hogy baj következik a dologból, az unokáját törvénybe fogják, egész lelkével védelmébe vette és vallotta mindenütt, a bíró előtt, emberek előtt, hogy nem a Lajos unokája lötte meg, hanem az édes vére, az édes fia. Az unokáját szeretve védte és tisztázta, az édes fiát gyűlölvé vádolta. A fia kitudta mutatni a merényletben a való ártatlanságát, az unokája pedig ezalatt beismerte a redőség előtt, hogy ő a merénylő. Részletesen elmondta, hogy akarta elveszejteni a nagy anyját.

Az öreg asszony rátelelt:

— Nem igaz! A fiam volt.

Az unoka erősítette a rajta levő vádat.

— Hiszen a pisztolyt is Deli Lajostól kaptam kölcsön.

Ekkor meg Deli Lajos hazudtolta meg. Tőle nem kapott pisztolyt.

Igy sötétedett rejtélylyé a bünös história. Aztán a vádlott Kis Lajost bevitték Szegedre, a börtönbe és ott kicserélődött a lelke. Elkezdett sirni az öreganyja után és visszafordította a vallomását. Ártatlanságát hangoztatta.

A szegedi vádtanács érdekes határozatot hozott. Közvetlen az új bünvádi eljárás életbeléptetése után történt a dolog és a vallatás. A vádtanács, mivel kiderült a vizsgálóbírói jegyzőkönyvekből, a bíró a régi mód szerint vallatott, megsemmisítette a bíró eljárását. Ekkor Hubacsek Pál vizsgálóbíró vette kezébe a vizsgálatot és a vádlott Kis Lajos ártatlannak mondta magát.

A nagyanyó pedig állhatatosan a saját fiát vádolta. Egész rémségében kelt ki a bünügyből az a rejtély: mért vádolja az anya a fiát? Az unokája után pedig halálosan bänkódott. A fia beigazolta, hogy hosszu idő óta a tanyában sem volt.

Most azonban, rövid idő óta nem hullajtanak már otthon, a kis tanyában könyveket a rabságban ülő unokáért. Meghalt, aki védelmezte haláláig, az öreg anyó; özv. Kis Jánosné sirba vitte a titkot. Ezt a szomorú hírt vitte meg a rab unokának védőügyvédje.

A meghalt öreg asszony teteme fölött vizsgálat is volt annak kitudására, nem volt-e a lövés által okozott sérülésnek befolyása a később bekövetkezett halálra? Az eredmény a bíró előtt van, aki nagy érdeklődéssel foglalkozik a családi dráma rejtélyével.

Egy dolog bizonyosnak látszik, ez nevezetesen, hogy a vádlott nyomorék agyu, kicsi fejű legény, az orvosi vélemény mondja róla, hogy nem épeszü. Már a jövő héten tárgyalják volna az érdekes bünesetet, de késlelteti az, hogy a legény föllebbezett a vizsgálati fogság ellen.

Vidéki hírek.

A duna-tiszai csatorna. A „Szegedi Napló“ írja, hogy a Duna-Tisza csatorna előmunkálati irodájának vezetője: Hozspotzky Alajos miniszteri osztálytanácsos a következő átiratot intézte a szegedi kereskedelmi és iparkamarához:

A kereskedelemügyi miniszter ő nagyméltóságának f. évi január hó 10-én 89,103/99. sz. a. k. magas leiratából tudomással méltóztatik birni arról, hogy a miniszter ur ő excellenciájára a Duna és Tisza között létesítendő hajózó csatorna tervezését és ügyének tanulmányozását saját közgeivel végezteti s miután hasonló külföldi nagy művekről szóló irodalomból az tünik ki, hogy a hajózó csatornák létjogának megállapításában és azok létesítésének indokolásában a munkafelosztás elvei szerint a tervező mérnökön kívül a közgazdasági élettel közvetlenül érintkező körök, ugymint hivatalos közgazdasági előadók, kereskedők, iparosok, gazdasági egyesületek stb. is vesznek részt s ezáltal közreműködnek abban, hogy a kérdés minden oldalról megvilágittassék, tisztelettel alulírott, mint a Duna-Tisza csatorna tervezésével megbízott állami mérnök avval a kérelemmel bátorokod fordulni a tekintetes kereskedelmi és iparkamarához méltóztatásuk a kérdést a saját szempontjából tárgyalni és ennek alapján velem közölni, hogy becses véleménye szerint a Budapestről kiinduló Duna-Tisza hajózó csatorna, mely azonban vizlecsapalásokat is fog eszközölni és ipari, valamint öntözési célokra is fog vizet szolgáltatni:

az ország közgazdasági és forgalmi életét mennyiben vezetné újabb haladások útjára;

mily viszonylatokban és mily mennyiségekben mely cikkek és anyagok volnának általában véve szállítandók;

mely gazdasági iparok telepednének le s mely új üzlet forgalmi összeköttetések származhatnának;

vagyis mennyiben tenne szolgálatot a csatorna úgy a mezőgazdaságnak, valamint az ipar és kereskedelemnek, a melyek épen minálunk annyira egymásra vannak utalva.

A kamara mindezekre vonatkozólag megindítja az anyaggyűjtést, hogy a csatornát tervező hivatalnak minél részletesebb adatokat bocsáthasson rendelkezésére.

Népmozgalmi adatok a lefolyt hétről.

I

Házassára lépett:

Szaóó Lajos, Mezei Erzsébettel. Baksay Sándor, Palotás Veronnal.

II

Születtek:

Tóth Mihály, Csányi Pál.

III

Meghaltak:

Antal János 3 hónapos göresök.

Fülöp Lajos 1 éves hörglob.

Bacsa József 2 hetes fráz.

Bozó Ernő 17 éves szívbjaj.

Bába Piroska 13 éves tüdővész.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

Weisz Ignác.

DEPÓBA
üzletvezető
kerestetik.
Ajánlkozók özv. Robicsék
Sómánénál jelentkezhathatnak.